

در نشست چالش‌های سرمایه‌گذار

نگرانی از حذف بافت

درباره شهر کرمان باید بپذیریم این است که سرمایه‌گذاری برای ما یک انتخاب نیست، یک اجبار است. ما با سرمایه‌گذاران اجرائی نمی‌توانیم کاری را عملیاتی کنیم و چاره‌ای

گروه جامعه: شهرداری کرمان یکی از راه‌های نجات بافت تاریخی را حضور سرمایه‌گذاران بخش خصوصی می‌داند اما تجربه گذشته شهر کرمان در این زمینه، در اغلب موارد، موفق نبوده و همین باعث شده این روزها که موضوع اجرای طرح کاروانسرای طلا و جواهر در زمین مجاور مسجد ملک مطرح است، کارشناسان نسبت به آن نگران باشند.

همین نگرانی‌ها موجب شد تا در نشست «چالش‌های سرمایه‌گذاری در بافت تاریخی» که توسط مرکز مطالعات محیطی شهر و روستا دانشگاه آزاد و انجمن معماران استان برگزار شد، به موضوع حفظ میراث تاریخی کرمان و جلوگیری از حذف آن با سرمایه‌گذاری بخش خصوصی و طراحی اشتباه توجه شود و از سوی دانشگاهیان هشدارهای لازم داده شود.

شهردار کرمان اما در پاسخ به انتقادات و نگرانی‌ها گفت: «یکی از واقعیتهایی که

شهردار کرمان مطرح کرد؛ مجاور مسجد ملک پاساژ و مال نمی‌سازیم

پروژه میلاد ساروج پارس دوم است

شهردار کرمان در بخش دیگری از سخنانش گفت: «در لبه خیابان امام عمده‌فروشی داریم، تفکیک‌های ۱۰۰ متر، ۱۵۰ متر و پشت آن قطعات مسکونی وجود دارد که انبارهای این فروشگاه‌ها می‌شود. با یکسری ضوابط و اتفاقات می‌توانستیم چهره آنجا را درست کنیم. تفکیک زمین، سود بیش‌تری برای شهرداری داشت.»

وی افزود: «سناریوی دیگر برای این زمین اجرای پروژه میلاد است که یک ساروج یک طبقه است. یک اباصلح‌المهدی یک طبقه است و می‌توانست برای ما منافی داشته باشد و تقاضاهایی هم بود.»

وی ادامه داد: «به نظرمان رسید طراحی یکپارچه در این زمین انجام دهیم. منظور این نیست که طراحی یکپارچه در ۲۰ هزار مترمربع داشته باشیم ولی طراح باید این وسعت را مدنظر داشته باشد. شهردار کرمان سپس در پاسخ به کسانی که بر تهیه بسته‌های سرمایه‌گذاری در بافت تاریخی تاکید دارند، اظهار کرد: «تجربه ما در سرمایه‌گذاری نشان می‌دهد شهرداری‌ها حتی آن‌ها که سابقه حرفه‌ای در سرمایه‌گذاری دارند، بسته‌هایی که خودشان طراحی می‌کنند، یا اجرا نمی‌شود و یا اگر بشود با شکست مواجه است. بخش مهمی از این بسته‌ها رفت و برگشت بین شهرداری و سرمایه‌گذار است.» وی بیان کرد: «هنر ما این است که خواسته‌هایی که هم تحقق‌پذیر است و هم در دستگاه معاملاتی سرمایه‌گذار قابل تحقق است را دنبال کنیم.»

مس بازار طلا راه‌اندازی نمی‌کند

شعبان‌تبریزی در ادامه، درباره ماجرای ورود مس به سرمایه‌گذاری در زمین مجاور مسجد ملک گفت: «موضوع از اینجا شروع شد که مس در کل استان کرمان ذخایری از جمله طلا و سنگ‌های قیمتی دارد و قصد دارد زنجیره طلا و سنگ‌ها را در استان کرمان پایدار کند و زنجیره ارزش را از معدن تا تولید و شکل موزای و مصرف در این بازار را شکل بدهد.»

وی با بیان اینکه مس در این مرکزی که قرار است ایجاد شود، محور اصلی تولید طلاست و بازار طلا نیست، افزود: «هدف ما انتفاع اجتماعی است. می‌خواهیم جایی برای گدغه شود و طوری طراحی صورت گیرد که حضور مردم حداکثر شود و به شدت بازار داریم تجاری و پاساژ و مال نشود». شعبان‌تبریزی گفت: «مشاور در مرحله‌ای است که می‌تواند حرف‌های دانشگاهیان بشنود و مدل نسبتاً خوبی ارائه کند. می‌شود یک بازار مدرن در وسط بافت تاریخی ساخت و تبعات مال‌ها و بازارهای دیگر را نداشته باشد.»

گروه جامعه: شهردار کرمان در پاسخ به انتقادات و نگرانی‌های دانشگاهیان گفت: «یکی از واقعیتهایی که درباره شهر کرمان باید بپذیریم این است که سرمایه‌گذاری برای ما یک انتخاب نیست، یک اجبار است. ما با سرمایه‌گذاران اجرائی نمی‌توانیم کاری را عملیاتی کنیم و چاره‌ای جز استفاده از سرمایه بخش خصوصی و مردم نداریم». سعید شعبان‌تبریزی در نشست چالش‌های سرمایه‌گذاری در بافت تاریخی همچنین اظهار کرد: «می‌شود یک بازار مدرن در وسط بافت تاریخی ساخت و تبعات مال‌ها و بازارهای دیگر را نداشته باشد.» وی در بخش دیگری از اظهارتش درباره ساروج پارس گفت که این پروژه باید تکمیل شود. او بیان کرد: «مهم‌ترین مشکل ساروج پارس کاربری آن است.»

بازار طلا نمی‌سازیم

شهردار کرمان گفت: «با بررسی‌هایی که داشتیم به این نتیجه رسیدیم که در زمین مجاور مسجد ملک کسی باید کار کند که زنجیره‌ای از ارزش دارد و جایی دیگر، باید نفع آن را ببرد. هر سرمایه‌گذار دیگری با این همه ضوابط میراثی و اینکه بگوییم ارتفاع از چهار متر نباید بالا برود و باید حمام را احیا کنی، چرا باید بیاید؟ چنین سرمایه‌گذاری باید در زنجیره‌ای سود ببرد که شرکت مس این زنجیره را دارد.»

وی با بیان اینکه در مرکزی که قرار است اجرا شود، محور اصلی تولید طلاست و بازار طلا نیست، افزود: «هدف ما انتفاع اجتماعی است. می‌خواهیم جایی برای گدغه شود و طوری طراحی صورت گیرد که حضور مردم حداکثر شود و به شدت بازار داریم تجاری و پاساژ و مال نشود». شعبان‌تبریزی گفت: «مشاور در مرحله‌ای است که می‌تواند حرف‌های دانشگاهیان بشنود و مدل نسبتاً خوبی ارائه کند. می‌شود یک بازار مدرن در وسط بافت تاریخی ساخت و تبعات مال‌ها و بازارهای دیگر را نداشته باشد.»

عضو هیات علمی دانشگاه باهنر:

چیزی به اسم بافت تاریخی در کرمان نداریم!

نمی‌تواند، پس ما اینجا چه کاره هستیم». دوری از توهم درباره شهر وی بیان کرد: «واقعیت امروز شهر ما دردناک است ولی باید آن را بپذیریم. شهر را به گنجعلیخان و بافت تاریخی تقلیل ندهیم. اگر ۵۰ سال پیش را شناسیم، ۵۰۰ سال پیش را محال است بشناسیم.»

گلچین افزود: «هرچه در این شهر در دوران نوجوانی و جوانی می‌دیدم همه نابود شده است. چه باید کرد؟ باید این واقعیات را دید و برای آن تصمیم گرفت». وی اظهار کرد: «تاکنون در هر جلسه‌ای شرکت داشتم، جلسه خیلی خوب بوده است. هیچ‌کس هم در این چند دهه، جلسه برگزار نکرده که بگوید برویم کجا را خراب کنیم؟ همیشه حرف‌های خوب زده شده ولی عدم آگاهی و شناخت باعث این وضعیت امروز ما شده است.»

وی با اذعان به اینکه وضع پایین شهر و بالاشهر همه نامطلوب است، ادامه داد: «میراث معاصر اصلاً برای ما معنا ندارد. میراث فرهنگی اصلاً درکی از میراث معاصر ندارد. در این شهر یک کلیسا داشتیم، از دستش دادیم. ما با این شهر چه کرده‌ایم؟»

وی تصریح کرد: «چیزی به اسم بافت تاریخی نداریم. اشکالی هم ندارد که نداریم. برای چیزی که داریم برنامه بریزیم و در توهم سیر نکنیم.»

انتقاد از دانشگاه

وی سپس بیان کرد: «گاهی برخی از نزدیکترین هم‌صنفان ما، درکی از شهر ندارند.» وی گفت: «ما به‌عنوان جامعه دانشگاهی نباید به اینفلوئنسر اینستاگرام تقلیل پیدا کنیم.» وی افزود: «من می‌توانم ساعت‌ها درباره زیبایی‌ها و معماری مسجد ملک صحبت کنم. اما همه واقعیات در این ارزش‌ها خلاصه نمی‌شود. در این محدوده مردم دارند زندگی می‌کنند. بهداشت و امکانات و امنیت می‌خواهند. شهر باید همه این‌ها را ببیند و برای آن پاسخی داشته باشد.»

گلچین سپس با اشاره به اینکه موافق کاروانسرا و مرکز خرید و بازار نیست، از شهردار کرمان پرسید که طرح مرکز ساخت فلزات گرانبها قرار است در چه مساحتی از زمین مجاور مسجد ملک اجرا شود؟ شهردار کرمان پاسخ داد: «۲۰ هزار متر مربع عرصه است.»

گلچین در پاسخ تصریح کرد: «بسیار کار خطرناکی است. بسیار پروژه سنگینی است.»

وی اظهار کرد: «من از حضور سرمایه‌گذار دفاع کردم. طراحی اما بسیار مهم است.»

حال حاضر چه وضعیتی دارد؟ آیا خود مسجد شایستگی دارد؟ والله اگر دارد. اگر من به‌عنوان متخصص اینه و بافت‌های تاریخی صحبت می‌کنم، اگر به علم رجوع می‌کنیم می‌گوییم که هیچ شایستگی ندارد چون به یک اسکلت بیجان که نمی‌توانید شایستگی بدهید. حریم و عرصه این بنا را ببینید که چه اتفاقاتی در آن افتاده است.»

وی با بیان اینکه طی دهه‌های متمادی وضع مسجد و پیرامون آن همین‌طور بوده است، افزود: «از سال ۱۹۸۲ عکس‌های هوایی را ببینید، کنار مسجد ملک خالی و تکه‌پاره شده است.»

این عضو هیات علمی دانشگاه ادامه داد: «آن بخش‌هایی که تخریب شده به‌کنار، آنچه که امروز باقی مانده چه وضعی دارد؟ همه دست روی دست گذاشتیم تا وضع شهر به اینجا رسیده است. همه ما طی دهه‌های متمادی سکوت کردیم و شهر به این روز افتاد.»

عدم شناخت شهر

وی با اشاره به انتقاداتی که نسبت به ساخت سیتی سنتر ساروج پارس در گود خشت‌مال‌ها در نزدیکی بازار تاریخی کرمان مطرح است، گفت: «خیلی از دوستان حتی نمی‌دانستند گود خشت‌مال‌ها کجاست. اگر اینجا رم و فلورانس است بگویید ما هم بدانیم! گود خشت‌مال‌ها چه وضعی داشت؟ از سال ۷۳ که بنده دیپلم گرفتم، چه وضعی داشت؟ آنجا شرایط به گونه‌ای بود که در ساعات روز دانشجویان را

می‌بردیم، امنیت نبود. پس، طوری درباره گود خشت‌مال‌ها صحبت نکنید که انگار محله فهادان یزد با ساباط و برج و باروی قدیمی و حمام و مسجد و مرکز محله بود و شهرداری آن را خراب کرد و ساروج پارس را ساخت.»

وی با انتقاد از عدم شناخت کافی نسبت به شهر کرمان افزود: «شهر را به گنجعلیخان و مسجد ملک و مسجد جامع تقلیل داده‌ایم.»

جای خالی میراث فرهنگی

وی سپس این سوال را مطرح کرد: «جایگاه امروز میراث‌فرهنگی در این شهر کجاست؟ در عرصه یک بنا، ساخت‌وسازهای ناهمگون می‌بینیم، می‌پرسیم چرا؟ می‌گویند ما مجوز نمی‌دهیم و زورمان نمی‌رسد!»

گلچین به‌عنوان نمونه به ساخت تکیه‌ای در عرصه قلعه‌ختر اشاره کرد و افزود: «در کشور خودمان، در هر شهری این کار را انجام بدهند، زندانش می‌کنند. اینجا چطور این اتفاق می‌افتد و مدام هم در حال توسعه است؟» وی ادامه داد: «میراث‌فرهنگی که ضمانت اجرایی و قانون دارد، در حفاظت از این شهر مانده! اگر میراث

گروه جامعه: دکتر حجت گلچین - پژوهشگر اینه تاریخی و عضو هیات علمی دانشگاه باهنر کرمان با تاکید بر اینکه باید برای زمین خالی مجاور مسجد ملک و کل این محدوده چاره‌ای اساسی اندیشیده شود، با «مرکز ساخت فلزات گران‌بها و گوهرسنگ‌های کرمان» که قرار است با مشارکت شهرداری و شرکت سرمایه‌گذاری مس سرچشمه در این زمین احداث شود، مخالفت کرد. او در نشست چالش‌های سرمایه‌گذاری در بافت تاریخی خطاب به شهردار کرمان اعلام کرد: «اختصاص یک زمین با عرصه ۲۰ هزار مترمربعی برای چنین طرحی کار بسیار خطرناکی است و این همان ساروج پارس دوم است!»

دکتر گلچین گفت: «همه ما باید واقعیت امروز شهر کرمان را بپذیریم. جامعه دانشگاهی ما هنوز متوجه نیست که الان کجا داریم. یکسری بحث‌های انتزاعی داریم و یزد را می‌بینیم و می‌خواهیم آن نسخه را برای کرمان بپیچیم.»

او افزود: «بنده ۳۰ سال است مشق بناهای تاریخی می‌کنم و از چابهار تا خوی و از سرخس تا خرمشهر را به اندازه توانم دیده‌ام و بررسی کرده‌ام. واقعیت این است که ما در کرمان در حال حاضر چیزی به اسم بافت تاریخی نداریم. اینکه کلیشه‌هایی که درباره بافت تاریخی گفته می‌شود را تکرار کنیم خیلی فانتزی می‌شود.»

وی با تاکید بر اینکه باید شرایط امروز را بشناسیم، ادامه داد: «اینکه بگوییم دردانه عزیزم کرمان، کرمان گلشنم محبت به کرمان نیست. محبت به کرمان این است که الان درد آن را بفهمیم البته الان به نظر من خیلی دیر است اما به این معنی نیست که دست روی دست بگذاریم.» وی بیان کرد: «باید بفهمیم درد کرمان امروز چیست و بفهمیم این شهر چه بود و الان چه هست؟»

دهه‌های متمادی و برانی

گلچین سپس گفت: «مسجد ملک در

کشاورز، عضو هیات علمی دانشگاه باهنر:

نیازهای شهر کرمان باید اولویت‌بندی شود

«موضوع فعلی، حریم مسجد ملک است، شهرداری می‌گوید سرمایه‌گذار آمده و حیث است از این فرصت استفاده نشود. از طرفی، سرمایه‌گذار خواسته‌هایی دارد. این‌ها باید در قالب بسته‌هایی از پیش مشخص شود و نیازسنجی کردن می‌تواند این شرایط را پیش‌بینی کند.»

وی سپس با انتقاد از وضعیتی که شهر کرمان در بخش‌های گوناگون دارد، بیان کرد: «در کرمان بالاشهر و پایین شهر و بافت تاریخی

گروه جامعه: دکتر محسن کشاورز - استاد گروه مرمت بناهای تاریخی دانشگاه شهید باهنر کرمان در نشست چالش‌های سرمایه‌گذاری در بافت تاریخی گفت: «در حوزه مدیریت شهری که منظورمان صرفاً شهرداری نیست و حوزه‌های اجتماعی و فرهنگی و حتی سیاسی را نیز در برمی‌گیرد یکی از نکاتی که باید مورد توجه قرار گیرد این است که باید نیازسنجی انجام شود. نیازسنجی می‌تواند پاسخ هر نوع چالشی باشد که با آن مواجهیم و مانع از این می‌شود تا مثلاً ساروج پارس بدون هیچ مقدمه و پیش‌بینی در جایی قرار گیرد که از آن به‌عنوان یک اتفاق بسیار بد در بافت تاریخی یاد می‌کنیم.»

وی افزود: «همیشه می‌گوییم تا چه زمانی می‌خواهیم محدوده‌ها و عرصه‌ها در بافت تاریخی لخت و زباله‌دانی و محل تجمع بزهکاران باشد؟ ما موافق سرمایه‌گذاران هستیم اما باید بدانیم نیاز ما در هر کدام از حوزه‌ها چیست؟ شهر نیازهای بسیار زیادی دارد ولی اولویت‌بندی نشده است.»

کشاورز با اشاره به طرح کاروانسرای طلا و جواهر در مجاور مسجد ملک ادامه داد:

اری در بافت تاریخی مطرح شد:

بافت تاریخی کرمان

جز استفاده از سرمایه بخش خصوصی و مردم نداریم. سعید شریف‌تبریزی همچنین اظهار کرد: «می‌شود یک بازار مدرن در وسط بافت تاریخی ساخت و تبعات مال‌ها و بازارهای دیگر

را نداشته باشد».

به گزارش استقامت، این نشست، عصر چهارشنبه ۱۸ مردادماه و با حضور رئیس دانشگاه آزاد کرمان، رئیس انجمن معماری استان، رئیس مرکز مطالعات محیطی شهر و روستای دانشگاه آزاد، رئیس دانشکده معماری و شهرسازی این دانشگاه، معاون معماری و شهرسازی شهردار کرمان، شهردار بافت تاریخی کرمان، رئیس سازمان سرمایه‌گذاری شهرداری کرمان و دکتر گلچین و دکتر کشاورز از دانشگاه باهنر کرمان برگزار شد. از میراث‌فرهنگی اما کسی در این جلسه شرکت نکرد.

اظهارات شهردار کرمان و سایر صاحب‌نظران حاضر در این را در ادامه می‌خوانید؛ با این توضیح که متن کامل سخنان این افراد را پیشتر در پایگاه خبری فردای کرمان منتشر کرده‌ایم و علاقه‌مندان را به مطالعه این گزارش‌ها دعوت می‌کنیم.

رئیس انجمن معماران استان مطرح کرد:

شهرداری در پروژه کنار مسجد ملک صراحت ندارد

راه می‌توان مدنظر قرار داد و ناراضی‌تای جامعه متخصصان را درباره اینکه رفتن سرمایه‌گذار به بافت تاریخی چه بر سر بافت آورده را شنیدیم. این عضو هیات علمی دانشگاه در بخش دیگری از اظهاراتش درباره موضوع کلی سرمایه‌گذاری در بافت تاریخی گفت: «سخن ما به طور مشخص این است که شهرداری باید در قالب برنامه‌هایی که هم بازه‌های زمانی کوتاه‌مدت، میان‌مدت و بلندمدت دارند و هم اینکه از لحاظ برنامه‌های بالادستی، سلسله‌مراتبی باشند به بافت تاریخی ورود کند».

وی افزود: «یکی از نگرانی‌های جدی این است که ناگهان می‌شونیم زمین کنار مسجد ملک قرار است به یک طرح اختصاص یابد و برای جامعه تخصصی این سوال وجود دارد که این نگرش به مسئله اگر به گونه‌ای باشد که فقط به این نقطه نگاه می‌کند و نمی‌تواند شریان‌های اطراف و بافت آن را ببیند چطور می‌تواند به سرانجام مناسب برسد». وی ادامه داد: «کنکته دیگر اینکه بافت تاریخی از مقیاس یک کاشی تا مقیاس یک بافت باید برنامه داشته باشد».

این معمار عضو هیات علمی دانشگاه اظهار کرد: «بافت تاریخی ظرافتی دارد و نیازمند رسیدگی جدی دارد». وی گفت: «نگرانی دیگری که این روزها داریم این است که در طرح جامع گفته شده بافت تاریخی را کنار گذاشته‌اند. اصلا چنین چیزی مگر ممکن است؟ بافت تاریخی بخشی از شهر است و باید مسائل آن در ارتباط با کل شهر دیده شود».

جهان‌بین سپس بیان کرد: «این طرح بالادستی جامع است که باید مسائل سرمایه‌گذاری را هم ببیند که یکی از مهم‌ترین آن، سرمایه‌گذاری در بافت تاریخی است».

وی با بیان اینکه در بافت تاریخی انواعی از سرمایه‌گذاری و انواعی از مسائل و راه‌های رسیدن به یک سرمایه‌گذاری داریم، افزود: «سوال جامعه تخصصی این است که کجا این مسیرها طی شده؟ چه زمانی در نمایشگاه‌ها فرصت‌های سرمایه‌گذاری را تعریف کردیم؟ که ناگهان به یک شرکت سرمایه‌گذار در بافت تاریخی رسیدیم؟»

رئیس دانشکده معماری و شهرسازی دانشگاه آزاد کرمان؛

ساروج پارس دوم نسازیم

داشتند که چرا این سرمایه‌گذار به کرمان آمده است، افزود: «در بازآفرینی شهری الان حرف این است که پایه و بازیگر اصلی ما به نام سرمایه‌گذاری دارد فرار می‌کند و باید آن را نگه داریم. با قاطعیت می‌گویم باید فرش قرمز بلندبالیایی برای سرمایه‌گذار پهن شود تا پروژه‌های محرک توسعه بافت تاریخی را اجرا کند». وی در عین حال اظهار کرد: «بافت تاریخی مرمت و بازآفرینی نمی‌شود مگر اینکه چارچوب توسعه را از بیرون به داخل بیآوریم و این هم با حرف محقق نمی‌شود بلکه باید آنقدر زمینه سرمایه‌گذاری و سودآوری را افزایش دهیم که کیفیت همسنگ شود؛ نه اینکه فقط بر کیفیت تاکید کنیم و به کمیت نپردازیم».

عضو هیات علمی دانشگاه با تاکید بر اینکه بازیگر اصلی توسعه ما الان سرمایه‌گذار است و شهرداری باید چارچوب بازآفرینی برای بافت تاریخی تهیه کند، افزود: «شهردار بافت تاریخی کرمان اهل علم است و همیشه می‌گویند چه باید بکنیم؟ پاسخ این است که نیاز به چارچوب داریم و می‌توان اسم آن را طرح به‌روز احیا و بازآفرینی بافت تاریخی گذاشت».

وی همچنین در پاسخ به دکتر گلچین عضو هیات علمی دانشگاه باهنر کرمان که گفت بافت تاریخی در کرمان نداریم، گفت: «با اقتدار می‌گویم بافت تاریخی داریم. بافتی که اندام آن مانده ولی دانه‌های آن از بین رفته است».

تکرار تجربه ساروج پارس

افضلی در بخش دوم اظهاراتش و پس از شنیدن توضیحات شهردار درباره طرح کاروانسرای طلا و جواهر بیان کرد: «تا پیش از این سخنان، در موضع شهردار بودم ولی الان

مقداری زاویه گرفتیم. اینجا ۲۰ هزار مترمربع زمین داریم که می‌خواهد یک کارکرد بگیرد. کانسپت زنجیره خیلی خوب است. اینکه چنین طرحی بتواند با زمینه بتواند کار کند را بعید می‌دانم ممکن باشد. اینکه سرمایه‌گذار مشارکت کند هم قابل تایید است».

وی سپس توضیح داد: «اما اینجا یک بافتار تاریخی، یک بافتار مسکونی و یک بافتار مذهبی و تجارت و بازرگانی داریم. در حوزه اجرایی، تجربه مشابه این طرح را در ساروج پارس داریم. به شدت با این پروژه زاویه گرفتیم و می‌گویم ساروج پارس دوم است مگر اینکه شهرداری برای آن مطالعه و پیوست اجتماعی و نگاه کاملا منطقی و علمی و اجتماعی و فرهنگی و بافتاری داشته باشد. در این صورت، امکان دارد به اهدافی که مدنظر دارد برسد». وی افزود: «سرمایه‌گذاری که آمده قدرت و شجاعت داشته است». وی اظهار کرد: «اما در این محدوده بافتار کاملا متفاوتی شکل گرفته و مداخلات در آن با مقاومت‌هایی مواجه است».

فدایی قطبی عضو هیات علمی دانشگاه:

نظام سرمایه‌پذیری بافت تاریخی کرمان ایراد دارد

نباید فقط مکان باشد، اظهار کرد: «برای ورود شرکت‌های دانش‌بنیان و جذب سرمایه‌گذاری غیرمستقیم باید خیلی کار کنیم. تحقیقات جهانی نشان داده این روش بسیار تاثیرگذار است اما در کرمان نمی‌دانم اصلا شرکت دانش‌بنیان در حوزه بافت تاریخی داریم؟».

توجه به سرمایه‌گذاری در طرح‌های بالادستی

عضو هیات علمی دانشگاه ادامه داد: «بعد از این مراحل، به تهیه بسته‌های مشوق سرمایه‌گذاری نیاز است که باید سرمایه‌گذار را هدایت کند و در برنامه‌های چهار ساله شهرداری باید مشخص باشد». وی اضافه کرد: «سازمان سرمایه‌گذاری شهرداری موظف است این بسته‌های تشویقی را عملیاتی کند نه اینکه آن را تهیه کند».

وی با بیان اینکه بسته‌های تشویقی باید توسط طرح‌های بالادستی تهیه و در اختیار شهرداری گذاشته شده باشد، اظهار کرد: «این بسته‌ها باید به گونه‌ای باشد که طرح‌های توجیهی داشته باشد و متولیان امر بر آن نظارت دائم داشته باشند». وی تاکید کرد: «اراده‌ای در سطح مدیریت کلان استان باید اتفاق بیفتد و همراهی جامعه علمی و تخصصی باید باشد و همه نهادها دست به دست هم بدهند تا سرمایه‌گذاری موفقی اتفاق بیفتد».

فدایی قطبی در بخش دیگر از اظهاراتش با اشاره به دغدغه‌های دانشگاهیان در خصوص طرح کاروانسرای طلا و جواهر که قرار است در مجاور مسجد ملک اجرا شود، گفت: «حساسیت بالایی نسبت به موضوع وجود دارد. عدم انطباق با زمینه خیلی مهم است. این طرح، زمینه بسیار پیچیده‌ای دارد و باید ضمن اینکه با زمینه انطباق پیدا می‌کند باعث بازآفرینی محدوده پشت آن نیز بشود». وی افزود: «موضوع ریزدانی هم مهم است و نمی‌توانیم عنصری درشت دانه در آن منطقه داشته باشیم». وی ادامه داد: «طرحی که برای اجرا در این زمین دنبال می‌شود، باید به‌تمام معنا طرحی میان‌افزا باشد و جریان زندگی را در درون خود داشته باشد». وی با بیان اینکه اینجا نمی‌تواند تجاری باشد، اظهار کرد: «در این زمین کاربری‌هایی باید تعریف شود که نیازهای محله را مرتفع کند».

ولی اهدافی که در بافت تاریخی دنبال می‌شود توسط سرمایه‌گذاری خرد نادیده گرفته شده و این نوع سرمایه‌گذاری‌ها دارد بافت تاریخی را تهدید می‌کند و همین نشان می‌دهد که نظام سرمایه‌پذیری ما ایراداتی دارد». وی اضافه کرد: «در دشت‌دانه‌ها هم وضع همین است. یعنی وقتی بحث سرمایه کلان می‌شود دچار دست‌پاچی می‌شویم و برنامه مشخصی برای آن نداریم و دانه‌های درشتی در شهر ایجاد می‌کنیم که آسیب‌زننده هستند». این معمار و شهرساز خاطرنشان کرد: «اگر اصل بر حفظ بافت تاریخی باشد باید بدانیم بعد از آن چه می‌خواهیم انجام بدهیم». وی ادامه داد: «تجمیع سرمایه‌های خرد موضوع بعدی است. سرمایه‌های خرد باید هدفمند شود و این، نیاز به برنامه‌های جداگانه دارد. همیشه نباید دنبال سرمایه‌های کلان باشیم بلکه سرمایه‌های خرد هدفمند هم مهم است».

وی هشدار داد: «تجمیع سرمایه‌های خرد اگر هدفمند نشوند می‌تواند بسیار اثرات نامطلوبی داشته باشد».

فدایی قطبی سپس تاکید کرد: «بافت تاریخی بسیار بافت حساسی است و با ظرافت خاصی باید با آن برخورد شود». او ادامه داد: «بازآفرینی بافت تاریخی و طرح‌های میان‌افزا ضرورت بافت تاریخی هستند. طرح‌های سرمایه‌گذاری باید ذیل طرح‌های بازآفرینی تعریف شود و طرح‌های بازآفرینی طرح‌های میان‌افزا داشته باشند و این سلسله‌مراتب برای انجام سرمایه‌گذاری طی شده». وی با بیان اینکه موضوع سرمایه‌گذاری

گروه جامعه: عضو هیات علمی دانشگاه و رئیس مرکز مطالعات محیطی شهر و روستا دانشگاه آزاد کرمان در نشست چالش‌های سرمایه‌گذاری در بافت تاریخی با بیان اینکه جامعه دانشگاهی از آنچه که قرار است در زمین مجاور مسجد تاریخی ملک صورت بگیرد نگران است، تاکید کرد: «در شهر کرمان نیاز جدی به شناسایی فرصت‌های سرمایه‌گذاری و تنظیم فرایند سرمایه‌گذاری در بافت تاریخی داریم. این مسائل باید در طرح‌های بالادست به‌صورت واضح ارائه شود تا مدیریت شهری بر سرمایه‌گذاری پیش‌قدم باشد. همچنین سرمایه‌گذاری باید در قالب یک سیستم و یک فرایند صورت گیرد تا درباره هر موردی قرار نباشد این همه نگرانی پیش بیاید».

دکتر مریم فدایی قطبی افزود: «واقعیت این است که سرمایه‌گذاری مفصل‌تر از چیزی است که از آن برداشت شده است. سرمایه‌گذاری خیلی جدی‌تر در بخش‌های گوناگون استان دارد پیگیری می‌شود اما آنچه در شهر رخ می‌دهد و حداقل آنچه ما آن را می‌بینیم همه را نگران کرده است. ما تجربه ساروج پارس را داریم که مورد نقد بوده و هست و اکنون اتفاقی که کنار مسجد ملک دارد رخ می‌دهد نگران‌کننده است». وی بیان کرد: «به نظر می‌رسد اولین قدم برای سرمایه‌گذاری در هر منطقه‌ای به خصوص در بافت تاریخی این است که زمینه‌ها و فرصت‌های سرمایه‌گذاری را بشناسیم و این هم نیاز به برنامه بلندمدت دارد». وی تاکید کرد: «فرصت‌ها را باید فراتر از مکان و زمین ببینیم».

وی با بیان اینکه انواع مختلف سرمایه‌گذاری‌ها می‌تواند بافت تاریخی را متحول کند و این نیاز به برنامه بلندمدت دارد، ادامه داد: «بعد از شناسایی فرصت‌ها و چنانچه در یک برنامه میان‌مدت اولویت‌بندی را انجام دادیم، نیاز به راهبردها و راهکارهایی است که بتوان سرمایه‌گذار را جذب کرد». وی به خطرات سرمایه‌گذاری خرد اشاره و اظهار کرد: «موضوع بعدی نظارت بر نظام سرمایه‌پذیری و کاهش اثرات نامطلوب است؛ تحقیقاتی که انجام شده نشان می‌دهد نتایج سرمایه‌گذاری به خصوص سرمایه‌گذاری‌های خرد در بافت تاریخی شاید بافت را نوسازی کرده